

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 253/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Petrom Belicom, advokátom, M. R. Štefánika 36, Martin, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-7C/77/2014 takto

rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-7C/77/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-7C/77/2014 **prikazuje** konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **3 500 eur**, ktoré je Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a zákazu mučenia alebo podrobovania neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 3 dohovoru postupom mestského súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z okresného súdu, v konaní o jeho žalobe v civilnom spore. Mestskému

súdu žiada prikázať konať bez zbytočných prietáhov s tým, že mu bude priznané finančné zadost'učinenie 10 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou z mája 2014 proti piatim žalovaným domáha odškodnenia za zlé zaobchádzanie zo strany štátnych orgánov. Okresný súd v januári 2018 vyzval sťažovateľa na opravu väd žaloby. Sťažovateľ v marci 2018 žalobu opravil a v máji 2018 oznámil, že mu bol Centrom právnej pomoci ustanovený advokát. Okresný súd v júni 2018 sťažovateľa oslobodil od súdnych poplatkov a zároveň vyzval žalovaných na vyjadrenie k žalobe. Žalovaní sa k žalobe vyjadrili v júli 2018. Okresný súd tieto vyjadrenia doručil sťažovateľovi na repliku v decembri 2018. Sťažovateľ v januári 2019 rozšíril žalobu o skutkové tvrdenia a ďalších žalovaných. Advokát sťažovateľa v júni 2020 oznámil ukončenie zastúpenia. Súd v decembri 2021 vyzval žalovaných vyjadriť sa k replike sťažovateľa. Urobili tak v januári 2022.

3. Mestský súd v apríli 2024 rozhodol o odňatí oslobodenia od súdnych poplatkov. Proti tomu sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej súd rozhodol v septembri 2024. V septembri 2024 súd pripustil zmenu žaloby a vstup 11 žalovaných do konania, ktorí sa k žalobe vyjadrili v októbri 2024. V novembri 2024 súd zastavil konanie proti dvom žalovaným pre nedostatok procesnej subjektivity. Zároveň vyzval sťažovateľa, aby predložil žiadosť o predbežné prerokovanie žalobou uplatneného nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže ním tvrdené skutočnosti posúdil ako nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci s tým, že ďalej bude konať len proti jednému žalovanému, štátu. Sťažovateľ tieto doklady predložil v novembri 2024. Mestský súd v januári a marci 2025 zistil, že štát obe žiadosti sťažovateľa posúdil ako nedôvodné. Predseda mestského súdu sťažovateľovi na jeho sťažnosť na prietahy z decembra 2024 uviedol, že sťažnosť je nedôvodná, keďže v súčasnosti súd koná plynule. Mestský súd v apríli 2025 zisťoval, či chce byť sťažovateľ osobne prítomný na pojednávaní, ktoré plánuje nariadiť na september 2025.

III.

4. Sťažovateľ zdôrazňuje, že jeho vec nie je zložitá tak, aby sa o nej konalo takmer 11 rokov. Podľa sťažovateľa súdy konali neefektívne, a preto je dlhú dobu v právnej neistote. Porušenie zákazu podľa čl. 3 dohovoru odôvodňuje tým, že jeho žaloba sa týka neľudského zaobchádzania zo strany štátu, a preto dlhé konanie o jeho žalobe odôvodňuje aj porušenie tohto zákazu.

5. Mestský súd priznáva dlhodobé obdobia nečinnosti okresného súdu, no na dĺžku konania vplýva aj procesná aktivita sťažovateľa, ktorý predkladá ručne písané mnohostranové návrhy, s ktorými sa musí vysporiadať. Je toho názoru, že nariadenie pojednávania nie je jednoduchý úkon a vyžaduje si prípravu. Sťažovateľ vykonáva doživotný trest odňatia slobody s najprísnejším stupňom stráženia. Spis je rozsiahly, keďže sťažovateľ menil žalobu, navrhuje množstvo dôkazov a žalovaných je až 16 subjektov.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu. Namietané

porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

7. Rozhodovanie všeobecných súdov o náhrade škody spôsobenej pri výkone verejnej moci patrí do ich bežnej agendy. Vec sťažovateľa preto nemožno hodnotiť ako právne a ani ako skutkovo zložitú. Okolnosti, ktorými mestský súd zdôvodňuje skutkovú zložitost', sú dôsledkom postupu súdu. Nečinnosť súdu je príčinou prípustnosti rozšírenia žaloby po štyri a pol roku od začatia konania o množstvo skutkov, ktoré sa stali po začatí konania, množstva podaní a dôkazných návrhov sťažovateľa, s ktorými sa súd s výnimkou rozhodnutia o zmene žaloby, nevysporiadal.

8. Sťažovateľ svojím správaním k celkovej dĺžke konania spôsobenej výlučne nečinnosťou súdu neprispel. Po tom, keď mestský súd začal priebežne konať, opakovane žiadal o nariadenie pojednávania a predložil, hoc aj šesť rokov staré listiny, s vyjadrením, že podľa neho je spis kompletný. Sťažovateľovi nemožno vyčítať rozsiahle vlastnoručne písané vyjadrenia, keď počas 11 rokov trvajúceho konania nebol vypočutý a ani súdom inštruovaný, ktoré konkrétne skutkové okolnosti sú pre rozhodnutie súdu podstatné. Priebeh konania neriadi sťažovateľ, ale súd. Súd má možnosť ukladať potrebné opatrenia, určovať záväzné lehoty na procesné úkony a pokyny na označenie skutkových tvrdení podstatných pre rozhodnutie vo veci. Hranice procesnej aktivity strán určuje súd aj s možnosťou koncentrovať ich úkony.

9. V postupe okresného súdu sú dlhodobé, opakované a nedôvodné obdobia nečinnosti. Súd až takmer po štyroch rokoch od podania žaloby uskutočnil prvý úkon. Ani po tejto nečinnosti nepostupoval plynule a až po piatich mesiacoch doručil sťažovateľovi na vyjadrenie vyjadrenia žalovaných a odvtedy bol opäť nedôvodne tri roky nečinný. Po ďalšom úkone bol opäť nedôvodne nečinný dva a pol roka. V súhrne táto „počiatočná“ nečinnosť len pri jednoduchých doručovacích úkonoch žaloby trvala 10 rokov.

10. Mestský súd od apríla 2024 priebežne koná. Medzi jeho úkonmi sú tolerovateľné niekoľkomesačné rozstupy. Pri niektorých úkonoch však mestskému súdu možno vytknúť nesústreďenosť. Pripustil do konania vstup žalovaných, ktorí nemali procesnú subjektivitu. Ak by skutkové tvrdenia sťažovateľa právne posúdil už pri rozhodovaní o pripustení zmeny žaloby, tak by do konania nepribral ďalších 11 žalovaných, s ktorými následne konal a ktorí aj svojimi vyjadreniami zapríčinili rozsiahlosť spisu. K zastaveniu konania proti subjektom nemajúcim procesnú subjektivitu a posúdeniu žalobného nároku ako náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci mestský súd pristúpil až po vyjadreniach žalovaných, hoci ide o okolnosti, na ktoré musí reagovať bez aktivity strany sporu. Ani táto priebežná činnosť mestského súdu v poslednom roku nie je schopná ospravedlniť 11-ročnú dĺžku konania, počas ktorej bol súd 10 rokov nečinný a nenariadil ani jedno pojednávanie. Preto postupom mestského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a obsahovo zhodného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Mestskému súdu bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázané konať bez zbytočných prietáhov.

11. Nebol dôvod vyhovieť porušeniu zákazu mučenia alebo podrobovania neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu podľa čl. 3 dohovoru. Na to, aby mohlo byť vyslovené porušenie tohto zákazu v súvislosti s prietáhmi v konaní o odškodnenie za neľudské alebo ponižujúce zaobchádzania, musí byť rozumne preukázané, že k takémuto konaniu došlo. Tak tomu vo veci sťažovateľa nie je. Skutky, z ktorých sťažovateľ vyvodzuje porušenie tohto zákazu, boli

predmetom prešetrenia orgánmi činnými v trestnom konaní so závermi v neprospech sťažovateľa a sú predmetom namietaného konania. Posúdenie toho, či štátne orgány so sťažovateľom neľudsky či ponižujúco zaobchádzali, je úlohou mestského súdu. Úlohou ústavného súdu nie je predbiehať všeobecné súdy v právnom posúdení toho, čo je predmetom namietaného konania. To platí o to viac, že z doteraz vykonaných úkonov nemožno zistiť, v akej miere sú tvrdenia sťažovateľa preukázané, a teda nemožno dospieť k jednoznačnému záveru, že orgány štátu s ním neľudsky zaobchádzali.

12. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k tomu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušeného práva, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušeného základného práva (IV. ÚS 210/04). S prihliadnutím na postup súdu, správanie sťažovateľa, predmet a celkovú dĺžku konania mu bolo priznané finančné zadost'učinenie 3 500 eur s tým, že vo zvyšku nebolo jeho návrhu vyhovené.

13. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) predstavuje 771,68 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Robert Šorl
predseda senátu